

247970

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247970

การกลั่นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง: ศึกษากรณีคดีอาญา
ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์

THESIS TITLE CASE CONSIDERATION PRIOR TO CHARGE ACCEPTANCE CASE STUDY;
CRIMINAL CASE HAVING THE PUBLIC PROSECUTOR AS THE PROSECUTOR

ผู้พิมพ์ พจนานุกรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยวังจันทน์

พ.ศ. 2554

600252790

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247970

การค้นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง: ศึกษากรณีคดีอาญา
ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์

พัฒนพงศ์ สมานเกียรติสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2554

Thesis Title Case consideration prior to charge acceptance case study:

Criminal case having the public presecutor as the prosecutor

PATTANAPONG SAMARNIATSAKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2011

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การกลั่นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง : ศึกษากรณีคดีอาญา
ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์

เสนอโดย พัฒนพงศ์ สมานเกียรติสกุล

สาขาวิชา นิติศาสตร์ หมวดวิชา กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ฒ นคร)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิศา จิตรีน้อมรัตน์)

วันที่ 23 เดือน เมษายน พ.ศ. 2554

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การกลั่นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง ศึกษากรณีคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์
ชื่อผู้เขียน	พัฒน์พงษ์ สมานเกียรติสกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

247970

การดำเนินคดีอาญา ใช้หลักการตรวจสอบ ซึ่งองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องร่วมมือกันในการค้นหาความจริงในคดี ตั้งแต่เริ่มต้นคดี ไม่ว่าในชั้นเจ้าพนักงาน หรือในชั้นศาล เพื่อให้การดำเนินคดีมีประสิทธิภาพ แต่การฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ ซึ่งถือเป็นการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ ขาดการค้นหาความจริงเบื้องต้นโดยศาล เนื่องจากเห็นว่า การฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ ได้ผ่านการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และการตั้งคดีของพนักงานอัยการในการกลั่นกรองพยานหลักฐาน ศาลจึงไม่ใช่ดุลพินิจในการไต่สวนมูลฟ้องคดีก่อนประทับฟ้องไว้พิจารณา ทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาก่อนการประทับฟ้องของการกลั่นกรองคดีโดยศาล ซึ่งแตกต่างกับประเทศในระบบซีวิลลอว์ เช่น ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส ที่ศาลเข้ามามีบทบาทในการกลั่นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง และถือว่าการกลั่นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการกลั่นกรองคดี ถือเป็นมาตรการในการตรวจสอบว่าคดีอาญาที่นำมาขึ้นฟ้องต่อศาลนั้น ว่าคดีมีมูลพอที่จะรับฟังไว้พิจารณาต่อไปหรือไม่

การกลั่นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง อันเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของจำเลย ซึ่งเป็นประชาชนในคดีมิให้ถูกกระทบกระเทือนสิทธิได้โดยง่ายจากการถูกฟ้องคดี ดังนั้น ศาลจึงควรมีบทบาทในการกลั่นกรองก่อนประทับฟ้องให้พิจารณาเพื่อการดำเนินคดีอาญาโดยพนักงานอัยการเป็นไปโดยความยุติธรรมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

Thesis Title	Case consideration prior to charge acceptance case study: Criminal case having the public presecutor as the prosecutor
Author	Pattanapong Samarniatsakul
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Udom Rathamarit
Department	Law
Academic Year	2553

ABSTRACT

247970

In proceeding criminal cases, inspection principles where cooperation in searching for fact of the case from the beginning either at the official or the court levels are required in order to enable efficient proceedings. However, most criminal prosecutions by public sector still lack primary fact searching by the court since it is considered that criminal prosecutions brought by public prosecutors have already been verified by inquiry officials and public prosecutors have already considered evidences so the court will not exercise discretion in preliminary examination prior to charge acceptance. Consequently, the proceedings prior to charge acceptance are not considered by the court. This is different fro courts in countries exercising civil laws such as Germany and France where courts play a role in considering cases prior to acceptance. The consideration is very important because it is a measure to verity that the brought criminal cases are well-grounded or not.

Case considering prior to acceptance is essential because it is an assurance of the accused's right and liberty, which are the core of the case and can be easily affected by the lawsuit. The court should have a role in considering the case prior to acceptance so that the criminal proceedings by public prosecutors are fairly and most efficiently exercised.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี เพราะได้รับการชี้แนะ และให้คำแนะนำ จากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากนี้ยังได้รับเกียรติ จากท่านศาสตราจารย์ ดร.คณิต ฒ นคร ที่ท่านสละเวลารับเป็นประธานคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล และอาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านอาจารย์เหล่านี้ ได้กรุณาให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้สั่งสอนอบรม และส่งให้ผู้เขียนได้รับการศึกษา วิชากฎหมาย และคอยเป็นกำลังใจ และชื่นชมความสำเร็จ อีกทั้งขอขอบคุณญาติพี่น้อง และเพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

พัฒนพงศ์ สมานเกียรติสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	2
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2. แนวความคิดการกลั่นกรองคดี และระบบการดำเนินคดีอาญา.....	4
2.1 แนวความคิดการกลั่นกรองคดี.....	4
2.2 รูปแบบการตรวจสอบคดีของระบบการต่อสู้	
ระหว่างคู่ความ (Adversarial System).....	7
2.2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบคดี	
ของระบบต่อสู้ระหว่างคู่ความ.....	7
2.2.2 รูปแบบการตรวจสอบคดีขององค์กรที่ทำหน้าที่	
ตรวจสอบข้อเท็จจริง.....	8
2.3 เปรียบเทียบรูปแบบการตรวจสอบคดีอาญาแบบตรวจสอบ	
ข้อเท็จจริงกับแบบต่อสู้ระหว่างคู่ความ.....	9
2.4 หลักการดำเนินคดีอาญา.....	10
2.4.1 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยเอกชน.....	10
2.4.2 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยประชาชน.....	10
2.4.3 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ.....	11
2.5 การดำเนินคดีและการกลั่นกรองคดีชั้นพนักงานสอบสวน.....	12
2.5.1 การดำเนินคดีอาญาชั้นพนักงานสอบสวน.....	12

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6 การดำเนินคดีและการกักขังการกักขังพนักงานอัยการ.....	16
2.6.1 การดำเนินคดีชั้นพนักงานอัยการ.....	16
2.6.2 การกักขังการกักขังโดยพนักงานอัยการ.....	19
3. บทบาทของศาลในการกักขังการกักขังในชั้นก่อนประทับฟ้องในต่างประเทศ.....	21
3.1 การกักขังการกักขังในประเทศระบบกฎหมายซีวิลลอว์.....	21
3.1.1 ประเทศเยอรมนี.....	23
3.1.1.1 แนวความคิดของการกักขังการกักขัง.....	25
3.1.1.2 เครื่องมือการกักขังการกักขังที่ทำให้ศาลเกิดความมั่นใจ ที่จะประทับฟ้อง.....	25
3.1.1.3 ลักษณะของคำฟ้องในคดีอาญา.....	27
3.1.1.4 บทบาทของศาลในการตรวจคำฟ้อง.....	29
3.1.2 ประเทศฝรั่งเศส.....	30
3.1.2.1 กระบวนการกักขังการกักขังโดยศาลก่อนการพิจารณา.....	33
3.1.2.2 การกักขังการกักขังก่อนการพิจารณาตามหลักกฎหมาย ของประเทศฝรั่งเศส.....	33
3.1.2.3 แนวคิดของการกักขังการกักขัง.....	33
3.1.2.4 เครื่องมือการกักขังการกักขังที่ทำให้ศาล เกิดความมั่นใจที่จะประทับฟ้อง.....	34
3.2 การกักขังการกักขังในระบบประเทศกฎหมายคอมมอนลอว์.....	37
3.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	40
3.2.1.1 ประวัติการไต่สวนมูลฟ้อง.....	40
3.2.1.2 การไต่สวนมูลฟ้องในปัจจุบัน.....	41
3.2.1.3 การไต่สวนโดย Grand Jury.....	46
4. บทบาทของศาลในการกักขังการกักขังในชั้นก่อนประทับฟ้องในประเทศไทย.....	49
4.1 การกักขังการกักขังก่อนประทับฟ้องของศาลในประเทศไทย.....	49
4.2 การไต่สวนมูลฟ้องโดยศาลแขวงในอดีต.....	50
4.2.1 ประวัติความเป็นมาของศาลแขวง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
4.2.2	อำนาจการพิจารณาคดีและไต่สวนมูลฟ้องของศาลแขวง.....	50
4.2.3	กระบวนการไต่สวนมูลฟ้องของศาลแขวง.....	51
4.3	การกั้นกรองคดีก่อนการประทับฟ้องของศาล (ไต่สวนมูลฟ้อง)	
	ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยปัจจุบัน.....	53
4.3.1	แนวคิดของการไต่สวนมูลฟ้องของศาล.....	53
4.3.2	ความหมายและวัตถุประสงค์ของการไต่สวนมูลฟ้อง.....	55
4.3.3	หลักเกณฑ์การไต่สวนมูลฟ้อง.....	56
4.4	การบรรยายฟ้องคดีอาญา.....	59
4.5	เปรียบเทียบบทบาทของศาลในการกั้นกรองคดี	
	ของประเทศไทยและต่างประเทศ.....	63
4.6	บทบาทของศาลในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	66
4.6.1	หลักการดำเนินคดีอาญา.....	67
4.6.2	การไต่สวนมูลฟ้อง.....	67
4.7	เปรียบเทียบบทบาทของศาลในคดีอาญาทั่วไป	
	กับคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	69
4.7.1	ระบบการดำเนินคดีอาญา.....	69
4.7.2	บทบาทของศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง.....	69
4.8	สภาพปัญหาของการกั้นกรองคดีก่อนการประทับฟ้อง	
	ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์.....	70
5.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	72
5.1	บทสรุป.....	72
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	77
	บรรณานุกรม.....	80
	ภาคผนวก.....	87
	ประวัติผู้เขียน.....	89